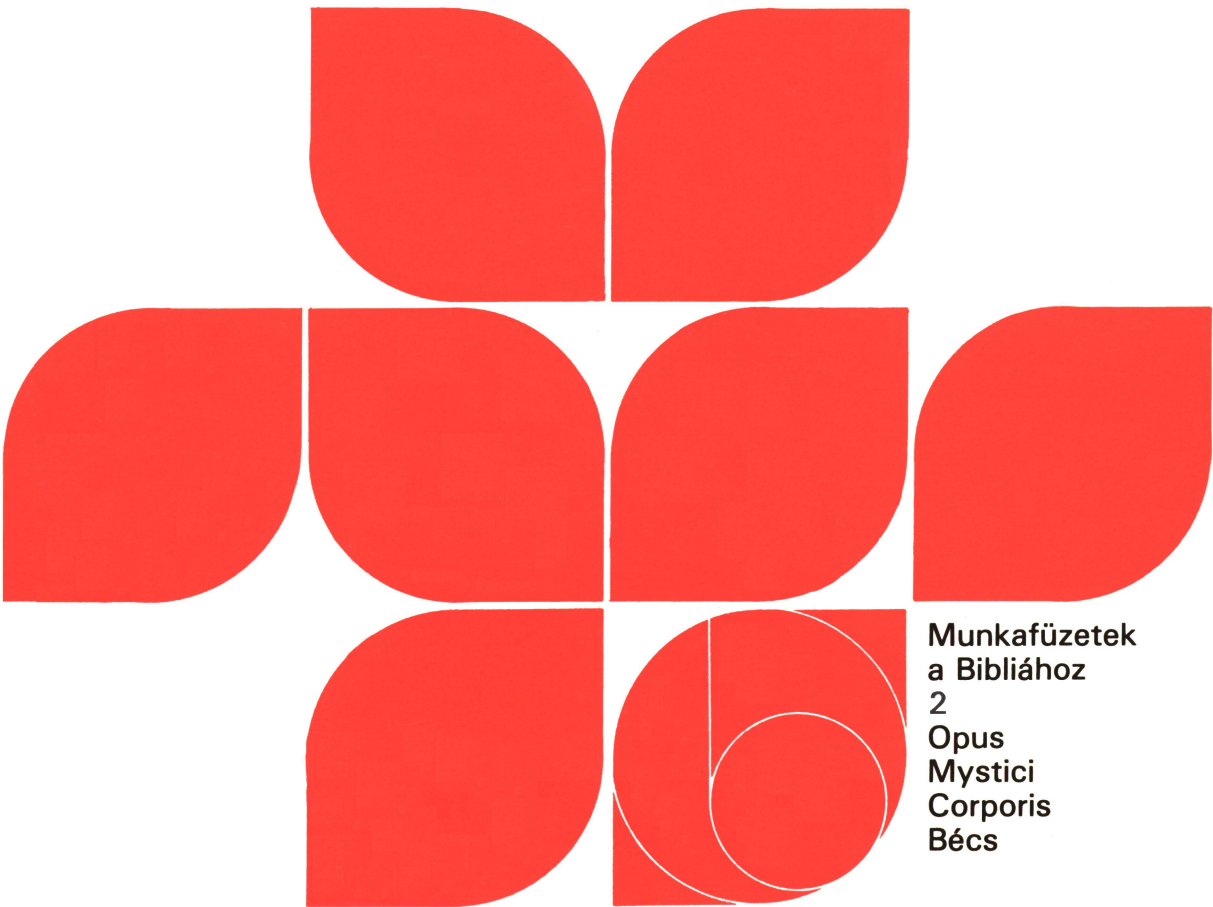

Egy a ti tanítótok

W. Egger
munkafüzete a
Máté-
evangéliumhoz

Munkafüzetek
a Bibliához
2
Opus
Mystici
Corporis
Bécs

Wilhelm Egger

Egy a ti tanítótok

Munkafüzet a Máté-evangéliumhoz

Munkafüzetek
a Bibliához
2

BÉCS, 1980

Tartalom

Ötletek a Biblia olvasásához	3
Ötletek a bibliai megbeszéléshez	4
Bevezető a Máté-evangéliumhoz	
1. Keletkezése	5
2. Hangsúlyok	6
3. Segítség az olvasáshoz	7
4. Az evangélium felépítése	10
Nyolc szöveg a Máté-evangéliumból	
Mt 5, 1 – 12: A boldogsághoz vezető út (A év, 4. vasárnap)	11
Mt 5,13 – 16: Krisztus olyan a világnak, mint... (A év, 5. vasárnap)	14
Mt 5,38 – 48: A jellegzetesen keresztényi (A év, 7. vasárnap)	17
Mt 6,24 – 34: Értékesebb élet (8. vasárnap)	19
Mt 14,22 – 33: Tanulj bizalmat! (19. vasárnap)	22
Mt 22,34 – 40: A főparancs (30. vasárnap)	25
Mt 25,31 – 46: Mit jelent a testvériség gyakorlatilag? (34. vasárnap)	27
Mt 28,16 – 20: Megbízás és ígélet (Krisztus mennybemenetele, A)	30
A kiadó utószava	32

A szerző kiadásunkban megjelent művei:

Egger, W.: Közösen olvassuk a Bibliát, 1977, 118 l.

Egger, W.: Jézus programja. Munkafüzet a Lukács-evangéliumhoz
(Munkafüzetek a Bibliához 1.) Bécs, 1979, 36 l.

Az eredeti mű címe és kiadója:

Einer ist euer Lehrer Ein Arbeitsheft zum Mattäusevangelium

Copyright 1977 by Verlag Österreichisches Katholisches Bibelwerk, Klosterneuburg

Fordította: Dr. Cselényi István

Egyházi jóváhagyással

Fedőlapterv: *Persché*

Copyright 1980 by OPUS MYSTICI CORPORIS Verlag

(in Verbindung mit dem Österreichischen Pastoralinstitut)

A-1090 WIEN, Boltzmanngasse 14. — Verlags-Nr.: 331

Herstellung des Satzes im Eigenbetrieb des Verlages Opus

Mystici Corporis, Wien. — Druck: Novographic, 1238 Wien.

Ötletek a Biblia olvasásához

Vedd és olvasd!

A Bibliát ismerni annyi, mint Krisztust ismerni.

A Szentírás:

Isten szeretetének dokumentuma

Örömhír

Isten szava emberi szavakkal kifejezve

Szakíts időt a Szentírás olvasására!

Tervezd meg a rendszeres bibliaolvasást a nap, a hét, az év folyamán.

A könnyebbel kezd!

Ha meg akarod ismerni a Szentírást, ne kezd az olvasását előlről. Kezd egyszerűbb, könnyen érthető szövegekkel (pl. Mk 1-3, Mt 8-9, Lk 5-11).

Engedd, hogy megszólítson Isten szava!

A Bibliában Isten szól hozzánk. Tiszteletteljes magatartással olvasd: „Szólj Uram, szolgád hall!” (1Sám 3,9), és engedelmes készenléttel: „Menj és tégy hasonlóképpen” (Lk 10,37).

Meghatározott szempontok szerint olvass!

Például: mit mond a Biblia az emberi szenvedésről? Az engedelmességről? Milyen ki-jelentéseket tesz Jézus a szegénységről?

Szövegcsoportokat olvass!

Olvass több hasonlójellegű elbeszélést, mint pl. a példabeszédeket (Mt 13; Mk 4), csodabeszámolókat (Mt 8-9; Mk 1).

Hasonlítsd össze a Biblia korát a mai élettel!

Alkalmazd a bibliai szövegeket saját életedre. Vannak-e hasonló tapasztalataid? A közösség, amelynek tagja vagy, hogyan tud Jézus szavait követve élni?

Keress a napi eseményhez illő szentírási ígét!

(Életelmélkedés J. Bours nyomán)

A nap melyik eseménye — találkozás, beszélgetés, kérdés, öröm — volt ma fontos számodra? Jézus melyik szava jut eszedbe az esemény kapcsán? Mit is akar az számodra mondani?

Végy igénybe segédeszközt!

Egy-egy nehezebb hely értelmét csak ismételt olvasás, átelmélkedés tárja fel. Kérj tanácsot is szakemberektől. Olvass rövid magyarázattal ellátott Szentírást, bibliai lexi-kont, egyházi lapokban szereplő magyarázatot.

Ötletek a bibliai megbeszéléshez

A bibliai megbeszéléshez keresztények gyűlnek össze, akik eleven kapcsolatba akarnak lépni Isten szavával és annak megfelelően akarják alakítani életüket. A következőkben irányelveket szeretnénk adni néhány, a gyakorlatban bevált megoldás alapján.

Előkészület

Vedd elő a szöveget pár nappal a megbeszélés előtt. A megbeszélés sokkal gyümölcsözőbb, ha már otthonos vagy benne. Az egyik résztvevő alaposabban készítse elő a szentírási szöveget.

A megbeszélés lefolyása

Imádság

Bevezető szentírási szöveg felolvasása (amely kapcsolatot teremt az élettel)

Nyolc-tíz perc csendes elmélkedés: személyes életünkre való alkalmazás

A szentírási szöveg felolvasása

Társalgás (lásd a következő bekezdésben)

Összefoglaló imádság

A beszélgetés

A társalgást lehet azzal kezdeni:

...hogyan a résztvevők egymás után elmondják, mi tűnik nekik fontosnak a szövegből,

...kérdéseket vetnek fel és azokra feleletet keresnek,

...a szöveg alapján szentírási-magyarázati könyvekből, folyóiratokból merítenek indításokat a megbeszéléshez.

A beszélgetés folytatása:

...tapasztalataid alapján közöld, hogyan látsz egy-egy problémát,

...alapozd meg röviden a véleményedet,

...ne szakadj el a szövegtől,

...a résztvevők problémáit is tartsd mindig szem előtt,

...legyen gondod rá, hogy mindenki szóhoz jusson.

A hozzászólások segítsenek ahhoz, hogy a mindennapi életet Isten szavának fényében tudjuk látni és alakítani.

Ha valamelyik kérdés megválaszolatlanul marad, sok esetben együttes munkával talál rá megoldást a csoport. Szakkérdésekben talán segítséget jelenthetnek ennek a fűzetnek a magyarázatai vagy más szakkönyvek, szakkommentárok.

A megbeszélés végén össze kell foglalni a csoportnak, hogy a Szentírás alapján milyen ösztönzéseket vihetnek magukkal a napi életalakítás problémáinak megoldásához.

Bevezető

a Máté-evangéliumhoz

1. Keletkezése

A Jézus halálától a Máté-evangélium létrejöttéig (kb. Kr.u. 80.) terjedő időszakban több olyan esemény történt, amely a Jézus által útnak indított mozgalmat mélyrehatóan befolyásolta.

- A jeruzsálemi templomot 70-ben lerombolták a rómaiak. Ezzel megsemmisült a zsidó nép központja.
- Azok a zsidók, akik túléltek a katasztrófát, újra összegyűltek és megpróbálták mindent újrakezdeni; ez a zsidóság megújulásához vezetett.
- Az a szoros kapcsolat, amely Jézus és a jeruzsálemi keresztény közösség, ill. a zsidóság között fennállt, meglazult. Időközben az egyház is saját megjelenési formát nyert. Egyébként a Máté-evangélium keletkezése idején a zsidóság újra erősödni kezdett, viszont a keresztény közösség lagymataggá vált Palesztinában. Kezd kérdésessé válni, amit magáról vall: hogy az egyház az igazi Izrael, az a nép, amellyel Isten szövetséget kötött. A Máté-evangéliumnak éppen ezért az a feladata, hogy kimutassa, hogyan teljesedtek be Jézusban az ószövetségi jövendölések. Ez feleletet adott mind a zsidók, mind a — valószínűleg palesztin környezetben élő — zsidókeresztények számára is.
- A kereszténység közben utat nyitott a pogányság felé is. Bár Szent Máté evangéliuma csak olyan jézusi mondásokat ismer, amelyek arról tudnak, hogy Jézus földi működése csak Izrael népére korlátozódik (vö. Mt 10,5 k és 15,24), az egyház most már átlép minden korlátot, minden emberhez fordul (Mt 28,16-20).

Ezt az evangéliumot a legrégebbi idők óta Máté apostolnak tulajdonították, akinek másik neve Lévi volt (vö. 9,9-13; Mk 2,13-17; Lk 5,27-32). Az evangélium megszövegezése mögött apostoli tekintély áll, anélkül, hogy Máté apostolnak személy szerint kellett volna azt leírnia. Szerzőjének írásos források álltak rendelkezésére, így felhasználta a nála régebbi Márk-evangéliumot (melyet Kr.u. 65 körül írtak), és egy Jézus mondásait tartalmazó gyűjteményt, az ún. beszédforrást. Mindkét forrás a Lukács-evangéliumnak is alapjául szolgált.

A mű megszövegezése során, az anyag elrendezésében a szerző nagyjában és egészében a márkai előzményekhez tartja magát, Jézus működését Galileától kezdve Jeruzsálemig terjedően írja le. De ebbe az előzménybe gondosan beépíti átgondolt rendszere szerint az Úr szavainak gyűjteményéből vett anyagot és más hagyományelemeket is, amelyek rendelkezésére álltak. Jézus szavait előszeretettel foglalja össze hosszabb beszédekben. Ezek a beszédek (pl. a Hegyibeszéd) összefüggenek Jézus tetteinek elbeszélésével; a mű Isten által teljhatalommal felruházott tanítóként ábrázolja őt. A Máté-evangéliumnak művészi szerkezete van, a szerző kevesebb gondot fordít az időrendi sorrendre, mint bizonyos teológiai gondolatok hangsúlyozására. (Az alábbiakban ezeket a gondolati súlypontokat keressük.)

2. Hangsúlyok

Jézus szavainak és működésének megrajzolásában Máté több olyan mozzanatot hangsúlyoz, melyeknek révén műve különbözik a többi evangéliumtól.

Jézus a megígért Messiás

Máté kulcsként használja az Ószövetséget Jézus misztériumának megértésére. Visszaemlékezik, hogy Isten miként munkálta népe üdvösségét: megemlékezik az Ábrahámmal kötött szövetségről, az Egyiptomból való kiszabadulásról, a Dávidnak ígért örök királyságról, és hitet tesz, hogy Jézus a nép minden várakozását teljesítette: ő a remélt Megváltó. A népnek ez a Szabadítója egyúttal minden nép Megváltója is, és egyháza, amely örökre fennmarad (Mt 16,18), minden nép egyháza.

Az egyház az igazi Izrael

A Máté-evangéliumot az egyház evangéliumaként is szokták emlegetni. Nemcsak azért, mert ősidők óta oly nagy tiszteletnek örvend, különösen az istentiszteleteken, hanem azért is, mert Máté művében világosan felismerhetővé teszi az egyház képét. „A názáreti Jézus Izrael igazi Megváltója; akik hozzá tartoznak és benne hisznek, azok alkotják Isten új népét” (Trilling). Ezeknek a kijelentéseknek a középpontja Jézus feltámadásának meghirdetése: „A Feltámadottról közölt híradás azt az ígéretet tartalmazza, hogy Jézus Krisztus apostolaival marad a világ végéig” (Stöger). Az „egyház”: Jézus közössége tanítványaival (azaz a keresztyénnel). Ezért beszél Jézus az „ő” egyházáról (Mt 16,18).

Az egyház „házirendjében” (Mt 18) rajzolja meg az evangélista az egyház lényegét: a keresztyének egymás iránt tanúsított magatartásának értelme és mértéke maga az igralmas Atya. Mivel Isten Atya, egymást is testvéreknek nevezhetik. Jézus az egység köteleke, és a közösség alapköve. Az egyházra mindenestől érvényes, hogy Isten szövetségét kapta ajándékkul. Ha Isten az Ószövetségben e szavakkal ígérte meg népének védelmező jelenlétét: „Melletted (veled) vagyok”, akkor ez az „Isten velünk van” Jézus által valóban az egyház osztályrésze (Mt 1,23; 18,20; 28,20). A halál hatalma sem fogja tudni legyőzni az egyházat (Mt 16,18).

A tanítványoknak újfajta igazságosságra kell törekedniük

Máté különös gondot fordít arra az új magatartásra, amellyel a tanítványoknak (keresztyéneknek) ki kell tűnniük. Itt elsősorban a Hegyibeszédről (Mt 5,7) kell említést tennünk. Ezt nem szabad egyszerűen amolyan „parancsolatgyűjteménynek” felfognunk, amelynek betartása „igazzá” teszi az embert Isten előtt; sokkal inkább az „igazságosságról” ad ez új képet. „Megmutatja, ki lehet Jézus tanítványa, hogyan teljesíti Isten törvényét, milyen is legyen vallásossága, hogyan is kell viszonyulnia azokhoz a nagy adottságokhoz, amelyekbe élete ágyazódik” (Stöger).

Az derül itt ki, hogy a törvény tulajdonképpen értelme az istenszeretet és a felebaráti szeretet „aranszabálya” (Mt 7,12; 22,40). Minden egyes ember Isten színe előtt áll, úgy hogy Jézus útmutatása az egész embert érinti, külső viselkedésével és benső magatartásával egyaránt.

3. Segítség az olvasáshoz

Ha áttekintjük a Máté-evangélium felépítését s az egyes fejezetek rövid tartalmi jegyeit, előtűnnek azok a hangsúlyok, amelyeket Máté adott művének. Így az egyes elbeszéléseket, Jézus-mondásokat és a megbeszélésre kiválasztott nyolc idézetet könnyebben összefüggésbe tudjuk hozni.

Mt 1 — 2: Jézus életét Isten irányítja

A hívő közösség, amely hisz a Feltámadottban és állandó jelenlétében, belemélyed Jézus származásának titkába. Jézus alakját főleg az Ószövetség fényében tekinti. Annak reményei, a Megváltóra utaló jelzései beteljesedtek. Jézus, mint Dávid fia (Mt 1, 1), a megígért király, aki megváltást hoz; mint Ábrahám leszármazottja (ugyanott), biztos Isten ígéletében és áldásában. Jézus gyermekségében, amely csodákkal teli, megismétlődik és beteljesedik Isten ószövetségi népének sorsa: üldözik (2, 1-12), mint Mózeszt Egyiptomban; Egyiptomból jön, mint Isten népe (2, 15). Már a gyermekségtörténetben is megmutatkozik az, ami Jézus életében és az őskeresztény közösségben is megvalósul: míg saját népe köréből sokan elvetik, a pogányok elismerik (2, 1-12). Amint az Ószövetséget is azzal jellemezhetjük: Isten vezeti a választott népet, úgy ez a két fejezet is csodálatos történet Isten irányításáról.

Mt 3 — 4: „Közel a mennyek országa”

Jézus nyilvános működését Keresztelő János igehirdetése és keresztelő tevékenysége vezeti be. Máté szerint Jézus és János megegyeznek a leglényegesebb üzenetben: „Térjetek meg, mert elközelgett a mennyek országa” (3, 2; 4, 17; vö. Mt 11). Az a mozgalom, melyet János küldetése váltott ki, csak halvány bevezetője annak a tömegáramlásnak, amely Jézus fellépésével s az első apostolok meghívásával kezdődik.

Mt 5 — 9: A szó és a tett Messiása

Ezekben a fejezetekben Máté azokat a mondásokat és Jézusról szóló történeteket foglalja össze, amelyek bemutatják, hogyan „tanít, prédikál és gyógyít” Jézus (ezek a Mt 4, 23-ból és 9, 35-ből származó kifejezések összegező keretet képeznek). Szóban és tettben egyaránt bebizonyosodik, hogy Jézus az Ószövetség beteljesedése (vö. Mt 8, 16).

Mt 5 — 7: „Én pedig mondom nektek...”

A Hegyibeszéd Jézusnak azokat az útmutatásait fogja egybe, amelyekben a tanítványok magatartása szempontjából meghatározó jellegű, új igazságot rajzolja meg. Messze meghaladja ez az Ószövetség minden mércéjét (Mt 5, 20-48), közvetlenül Isten elé állítja az embert (6, 1-18), Isten országának ügyét teszi legfőbb gondunkká (6, 19-34) és az „aranyszabályban” (7, 12) a parancsok összefoglalá-

sát adja. Csak aki követi ezeket az irányelveket, az lesz részese Isten országának. Azzal bátorít erre az új magatartásra, hogy az Atyaisten jóságára utal. A tanítványok magatartásáról szóló beszéd azért áll első helyen a Mt-evangélium nagy beszédei között, mert Máté különlegesen fontosnak tartja a tanítványok magatartását. Olyan korban, amikor az egyház meg akar újulni, radikális követelményei miatt különlegesen időszerű a Hegyibeszéd.

Mt 8—9: Teljhatalmú tettek

Ebben a két fejezetben Jézus teljhatalmát mutatja be Máté, amely a csodákban jut érvényre és követésre szólító hatalomteljes felhívásban.

Mt 10: „Úgy küldelek titeket...”

Jézus műve folytatására és terjesztésére hívja a tizenkét apostolt, s felhatalmazza őket, hogy Izrael háza elveszett juhainak hirdessék Isten országa közeledtét és a békét. A tanítványok tizenkettes száma azt akarja kifejezni, hogy Isten népe, Izrael tizenkét törzsével együtt megújuljon. Jézus küldötteinek életét hazátlanság és üldöztetés jellemzi, de Jézus életet ígér nekik, és hogy a Lélek mellettük lesz.

Mt 11—12: Döntés Jézus mellett

Jézus műve megosztja a lelkeket. Ez a két fejezet ebből a versengésből hoz jónéhány esetet: maga Keresztelő János is követeket küld, mert kétsége támad Jézus küldetését illetően. Feleletként Jézus azt követeli, hogy a „krisztusi tettekben” fedezzék fel az ószövetségi ígéretek teljesültét; a városok, amelyekben Jézus kezdte működését, nem térnek meg; a farizeusok és írástudók megbotránkoznak „törvényellenes” magatartásán, hogy szombaton betegeket gyógyít, ami a szombaton tilos munkák közé számított, s azzal vádolják, hogy az ördöggel cimborál. Jézus mégsem bizonyítja nekik kézzelfoghatóan küldetése hitelességét. Folytatja művét s áldja Istent, amiért az egyszerű embereket választotta ki (11,25-27; 12,15-21).

Mt 13: „Hasonló a mennyek országa...”

A példabeszédekkel Jézus nem bonyolult, szakértelmet igénylő magatartásra akarja hallgatóit hívni, hanem átfogó, következetes magatartásra szólítja őket. A mindennapi életből, hallgatóinak tapasztalati köréből vett példákkal bátorítja őket reményre (példabeszéd a magról, mely gazdag termést hoz), türelemre, — még akkor is, ha jelen van a gonoszság, — és útjának követésére.

Mt 13,54 – 16,20: Hit és hitetlenség

Folytatódik a Jézus melletti döntés gondolata. Hit és hitetlenség szemléletesen mutatkozik meg előttünk: a hit példái a tanítványok (14,33), a kánaáni asszony (21,28), a betegek sora (15,31), Péter (16,16). A hitnélküliség példái: szülővárosának lakói (13,54-58), a farizeusok és az írástudók; a kishitűség példája Péter (14,31). Ez a rész Péter vallomásában éri el csúcspontját (16,16), amire Jézus Péter főségének megígéréssel válaszol.

Mt 16,21 – 20,34: Úton Jeruzsálem felé

Ebben az egységben Máté lényegében a márki előzményeket követi (Mk 8,27 – 10,52): Jézus halálának – feltámadásának háromszoros meghirdetése a Jeruzsálembe vívő utat jelzi előre, amelynek a szenvedés és a halál lesz a végállomása. Ez az út is alkalmat ad arra, hogy a tanítványok még jobban elmélyüljenek a keresztény élet fontos kérdéseiben. Máté külön fejezetet kapcsol ide Isten „házirendjéről” (Mt 18). Ebben útmutatásokat foglal össze a testvériségre s a szolgálatkészségre vonatkozóan, amelyek a keresztény közösségre, az egyházra érvényesek; alapvetően szabályozza a közösségi életet, mindenekelőtt az előjárók magatartását.

Mt 21 – 25: Jézus Jeruzsálemben: vita az ellenfelekkel

Jézus Jeruzsálembe érkezését a közte és ellenfelei között zajló vita követi. Jézus példabeszédekben szól az ellenfelek engedetlenségéről s arról, mennyire nem készek, hogy belépjenek Isten országába. Ellenségei fogas kérdésekkel akarják Jézust sarokba szorítani, de ő eredeti módon válaszol kérdéseikre (a császárnak fizetendő adóval, a feltámadással, a főparanccsal és a Messiás problémájával kapcsolatban). Ezután az írástudók és farizeusok ellen szóló jézusi mondások következnek, s a várható vég miatt éberségre szólító figyelmeztetések.

Mt 26 – 28: Jézus szenvedése és feltámadása

Jézus szenvedésének elbeszélésében Máté igazolja több ószövetségi hivatkozás alapján, hogy ez a szenvedés megfelel Isten üdvösségtervének. Máté sajátos vonása, hogy a zsidók bűnösségét nyomatékosan hangsúlyozza. Ez a vitatkozó jelleg a zsidókkal szemben a kortörténeti helyzetből érthető. Az evangélium az apostoloknak világ méretű misszióra való felhatalmazásával és a Feltámadott állandó jelenlétének megígéréssel zárul.

A Máté-evangélium korunk időszerű kérdéseire ad választ. Újra felfedezzük az egyház misztériumát, új egyháztudat keletkezett. „Jézus egyházának” s ez egyház alap törvényének Máté-i megrajzolása és a parancsolatok külsőséges betartásával megegyező, üres jámborság túlhaladása: korunk témái. Ennek az evangéliumnak a tárgyalása ezért lényegében az egyház megújódásának elmélyítését segíti elő.

4. Az evangélium felépítése

A Máté-evangéliumot öt nagy beszéd tagolja részekre. A beszédekhez Jézus tetteiről szóló történetek kapcsolódnak. Nyilvános működését előtörténet vezeti be; a záradékot a szenvedésről és a feltámadásról szóló történetek képezik.

Így ábrázolhatnánk a Máté-evangéliumot A. Stöger alapján:

BEVEZETÉS: a nemzetségtábla (1,1-17)

- I. *Előzmények: Az Úr érkezése* (1,18—4,16)
 1. A Messiás a világba lép (1,18—2,23)
 2. Jézusnak a messiási hivatalba való „beiktatása” (3,1—4,16)
Átvezetés: a kezdet Galileában (4,17-25)
- II. *Isten országának bemutatása:* (5,1—4,16)
 1. Szóban: a Hegyibeszéd (5,1—7,29)
 2. Tettben: a csodasorozat (8,1—9,34)
- III. *Ellenszegülnek Jézusnak és igényeinek:* (9,35—12,50)
 1. Szóban: beszéd a tanítványok küldetéséről (9,35—10,42)
 2. Tettben: Messiás-igény elvetése (11,1—12,50)
- IV. *Szakítás a régivel és újjáépítés:* (13,1—16,20)
 1. Szóban: példabeszédek (13,1-58)
 2. Tettben: Jézus szüntelen vándorúton (14,1—16,20)
E rész vége s az evangélium közepe a primátus megígérése Péternek a cézareai Filippiben (a pogányok földjén)
- V. *Az egyház megalapítása:* (16,21—19,28)
 1. A szenvedő Messiás (első elbeszéléssor) (16,21—17,27)
 2. Az egyház alaptörvénye (18,1-35);
Az apostolokhoz szóló beszéd (beszédgyűjtemény)
 3. A tanítványok oktatása útközben (második elbeszéléssor) (19,1-28)
- VI. *Az ellenfelekkel folytatott vita Jeruzsálemben:* (20,1—25,46)
 1. Harc az ellenfelekkel (21,1—23,39)
 2. Az ítéletről szóló beszéd (24,1—25,46)
- VII. *Jézus halála és győzelme:* (26,1—28,20)
 1. Szünetestörténet (26,1—27,50)
 2. Feltámadás (27,51—28,20)

A boldogsághoz vezető út (Mt 5,1 – 12)

Mindenkinek megvan az elképzelése arról, mi is tartozik a beteljesedett élethez: egészség, kedves emberek közelléte, biztonság, öröm, siker. Mindent meg is teszünk azért, hogy közelebb jussunk a boldogsághoz.

Tapasztalataink megtanítanak bennünket, hogy vannak utak, melyek valóban el is vezetnek a boldogsághoz, és vannak olyanok, amelyek nem. Sok „próféta” is akad, aki megígéri a nagy boldogságot: új világot, az alapvető igények kielégítését, egyenlőséget, a nyomor megszüntetését. A kulcs, amely lehetővé teszi, hogy belépjünk ebbe a megígért világba, más és más: tervezés, a követelmények valóra váltása, az emberi jogok célultűzése.

Személyes megfontolásra:

Boldog lennék, ha...
Szerencsés, aki...

Jézus is mutat tanítványainak egyfajta „kulcsot” a boldogságra, utat az üdvösségre: megnevezi az utakat, amelyek üdvösségre vezetnek (a nyolc boldogság), képekbe foglalja a boldogságot, amelyet „Isten uralma” jelent számunkra.

Mt 5,3–12:

- ³ *Boldogok a lélekben szegények,
mert övék a mennyek országa.*
- ⁴ *Boldogok, akik szomorúak,
mert majd megvigasztalják őket.*
- ⁵ *Boldogok a szelídek,
mert övék lesz a föld.*
- ⁶ *Boldogok, akik éheznek és szomjazzák az igazságot,
mert majd eltelnek vele.*
- ⁷ *Boldogok az irgalmasok,
mert majd nekik is irgalmaznak.*
- ⁸ *Boldogok a tiszta szívűek,
mert meglátják az Istent.*
- ⁹ *Boldogok a békességben élők,
mert Isten fiainak hívják majd őket.*
- ¹⁰ *Boldogok, akik üldözést szenvednek az igazságért,
mert övék a mennyek országa.*
- ¹¹ *Boldogok vagytok, ha miattam gyaláznak és üldöznek benneteket és minden rosszat rátok fognak. ¹² Örüljetek és ujjongjatok, mert nagy lesz a mennyben a jutalmatok. Így üldözték előttem a prófétákat is.*

Magyarázatok:

Boldogok...: a versek bevezetője a mi szerencsekívánatainknak felel meg. Így is lehetne fogalmazni: örvendezhetnek... A szószerinti és eddig megszokott fordítás: boldogok...

A boldogságok: Lk 6,17-26-ban Jézus ígéretei főként a társadalmilag elnyomottak és a valóban szegények felé irányulnak; Máténál a „boldogságok” azt az alapmagatartást akarják megszabni, amely ahhoz szükséges, hogy részesei lehessünk Isten uralmának. Mindegyik „boldogság” egy-egy magatartásmódot nevez meg, s megmutatja, milyen új élet származik abból, Isten ajándékaiként. Jézus tehát jókívánat formájában ad erkölcsi tanítást.

Szegény Isten előtt: e kifejezés a bizalom magatartását jelzi: várom Isten szólítását, kész vagyok, hogy elfogadjak valamit Istentől. A szószerinti fordítás: „lélekben szegények” a mai szóhasználatban félreérthető.

Mennyek országa: a többi evangéliumban szereplő „Isten országa” kifejezés helyett ezt alkalmazza Máté. A zsidók szokását követi ezzel, akik nem nevezik meg Isten nevét, hanem a „menny” szóval helyettesítik. Mindkét formában annyit jelent: „Isten uralma”. Kelet nyelvén ez azt jelenti: Isten lesz az emberek pásztora és királya, s üdvösséget hoz: özvegy és árva nem lesz többé elnyomott, a szegény elnyeri jogát. Isten uralma Jézus ígehirdetésében azt is magában foglalja: Isten jóságos uralma Jézus művében már elkezdődött.

Örökölni a földet: a zsoltáros szerint (37,9.11) az Úrban bízó szegények maradandó helyet kapnak az ígért földjén.

Isten fiai: azt az új létmódot, amelyre az apostolok eljutnak, Jézus különböző képekben fejezi ki: lakomán való részvétel (vö. 8,11 kk); Isten házához tartoznak, örökösök a házban (vö. Mt 5,5). A fiúság elnyerése azt jelenti: részese Isten dicsőségének. A szinoptikusoknál csak ezeken a helyeken szerepel ez a fordulat: Mt 5,45; Lk 6,35 és Lk 20,36.

Jutalom: a zsidóság körében elterjedt gondolatot, hogy az ember tetteit jutalmazza Isten, Jézus ugyan elfogadja, de közelebbről is meghatározza: Isten ajándéka az örökélet; aki tettéért földi jutalmat vár — ellenszolgáltatást, pl. gyönyört (vö. Mt 6,1-18: figyelmeztetés a vallásgyakorlattal kapcsolatban) —, az Istentől már semmit sem várhat (vö. 20,1-16).

Próféták: az Ószövetség Istentől felhatalmazott szócsövei, akik közvetítették Isten konkrét akaratát népe felé.

Cél:

Világítsuk meg és vessük össze a boldogságról alkotott elképzeléseinket azzal, amit a Biblia mond a boldogságról!

A beszélgetést ilyen kérdésekkel kezdhethetjük:

A boldogságokról alkotott képek közül melyik tetszik neked legjobban? Fejtsd ki az általad választott kép tartalmát a bibliakörben.

Véleményed szerint milyen boldogságot mutat be a keresztyén üzenet?

Hogy értelmezted Tucholsky szavait: „Mindenki képes egy kis boldogságra”?

Tapasztalatod szerint meg lehet-e tanulni, hogyan lehet az ember boldog?

Hogy a résztvevők megértsék, Jézus mily szokatlan módon akar boldogságra vezetni, érdemes — esetleg képesűségekből vett — képekkel illusztrálni azokat az értékeket, amelyek az egyes ígéretekhez fűződnek. Az így nyert kép talán sokban eltér elképzeléseinktől. Mivel tudnád a nagy különbséget magyarázni?

Hogy igazolnád ezt a mondatot: „Jézus volt a legboldogabb ember” (D. Sölle)? Min alapszik Jézus boldogsága?

A boldogságok Jézus ajkán: túlvilágra vonatkozó ígéretek?

Lehet-e a megnevezett magatartásformákat már földi világunkra is alkalmazni?

Milyen példákat tudnál felhozni arra, hogy ezek a magatartási normák értékessé teszik az életet, „jobb életminőséget” teremtenek?

Formai lehetőségek:

1. Írásjelmódszer:

a résztvevők csendben olvassák a szöveget (10 percig) és az egyes boldogságok után írásjeleket raknak. A kérdőjel azt jelenti, hogy a hely nem világos előttük; a felkiáltójel a hely fontos voltát jelzi; a nyíl egzisztenciális megdöbbenést. A társalgást azok a résztvevők kezdik, akik kérdőjelet tettek. Megmagyarázzák, mit nem látnak világosan. Azok a résztvevők válaszolnak, akiknek semmiféle megjegyzésük nem volt a helyre vonatkozóan (tehát, akiknek a hely világos). Kiegészítik a többi résztvevők.

2. Metafóra-elmélkedés:

A résztvevők egy nagy papírlapra hasonlatokat írnak: „Boldognak lenni olyan, mint...” (vagy: „Ahhoz, hogy boldogok legyünk, az szükséges, hogy...”). Ezeket a hasonlatokat együttesen megbeszélik és összevetik a szöveggel.

3. Beszédmódok gyűjtése:

A jelenlévők olyan kifejezéseket, szólásmondásokat gyűjtenek össze, amelyekben előfordul a boldogság (szerencse) szó (pl. mindenki saját szerencséjének a kovácsa; szerencsés fickó). A beszélgetésből kiderül, hogy ezek a mondások hogyan illenek a boldogságkívánságokra.

Párhuzamos helyek:

Zsolt 15 és 24 (A templomba való belépéshez)

Az élethez szükséges Krisztus-követésről szól: Mk 10,17-31

Ének

Imádság

Jegyzet

Jelen füzetünkben, az előzővel ellentétben, nem utalunk imaszövegekre, hanem a liturgia szellemében a zsoltosma egy-egy imaóráját ajánljuk, ezt igazolja a gyakorlat is. Az ének is igazodjék a körülményekhez és a résztvevők kívánságához.

Krisztus olyan a világnak, mint...(Mt 5,13–16)

A jólismert szókép „szürke hétköznapiokról” beszél: a legtöbb napon semmi sem történik, a napok egyhangúan peregnek. Arra vágyunk, bárcsak történne már valami. Azokon a napokon vagyunk vidámak, amikor olyanokkal találkozunk, akik életet hoznak magukkal, akiknek ötleteik vannak. Fény önti el a hétköznapot, úgy tűnik, értékebb az élet.

Személyes megfontolásra:

Hogyan éltem végig a mai napot? Tudtam-e örülni? Minden szokás szerint ment? Olyan volt, mint a többi nap? Adódott-e olyan élmény vagy találkozás, amely arra érdemes, hogy megtartsam emlékezetemben?

Jézus egy alkalommal arról a világosságról és változásról beszél, amit a keresztyéneknek kell a világba és a mindennapi életükbe belevinniök. Olyan dolgokat választ Jézus hasonlatul, amelyek annyira maguktól érthetődéek, hogy csak akkor szoktunk beszélni róluk, ha hiányoznak: a fényt és a sót említi.

Mt 5,13–16:

¹³Ti vagytok a föld sója. Ha a só ízét veszti, ugyan mivel sózzák meg? Nem való egyébre, mint hogy kidobják, s az emberek eltapossák.

¹⁴Ti vagytok a világ világossága. A hegyen épült várost nem lehet elrejteni. ¹⁵S ha világot gyűjtanak, nem rejtik a véka alá, hanem a tartóra, teszik, hogy mindenkinek világítson a házban. ¹⁶Ugyanígy a ti világosságotok is világítson az embereknek, hogy jótetteiteket látva dicsőítsék mennyei Atyátokat.

Magyarázat:

Szóképek: Jézus egy-egy hasonlattal zökkenti ki hallgatóit megszokott gondolkodásmódjukból. Ezek a hasonlatok legtöbbször nem egyszerűen csak magyarázatok. A képek — egyéni helyzetüknek és hangoltságuknak megfelelően — különbözőképpen hatnak a hallgatókra. Aki kész elgondolkodni rajta, megdöbbenő összefüggéseket fedez fel.

Só: „Ha a só ízét veszti”: a só, melyet a Holt-tengerből nyernek, idegen alkatrészeket is tartalmaz (pl. meszet stb.), amelyek használhatatlan salakként maradnak vissza, ha magát a sót kioldja a nedvesség (J. Jeremias). A mondás tehát azt jelenti: ha valami elhibázza vagy elveszti eredeti rendeltetését, azt már semmire sem lehet többé használni.

A fény a házban: Jézus idejében a Paleszthinában élő egyszerű emberek kis egyszobás házában a fény valóban mindenkinek világított.

Város a hegyen: Iz 2,2-4 ígéri, hogy az idők végén minden nép Isten városába áramlik majd. Jézus tanítványait a végidőknek ezzel a fenséges, szilárdan megalapozott városával hasonlítja össze. Vö. még Iz 9,1-6.

Cél:

Megérteni, mi is az egyes keresztények és a keresztény közösségek feladata a világgal szemben.

A megbeszélés elindítása:

Sok kortársunknak az a benyomása, hogy a keresztény közösségekben nem sok történik, a közösségi élet egy helyben topog, érdektelen és unalmas. Melyik tulajdonképpen az a magatartásforma, amire azt mondhatnánk: „só”, azaz érzékelhető elem a világban? Véleményed szerint az utóbbi időkben milyen társadalmi, politikai kérdésekben mutatták meg a keresztények, hogy valóban elkötelezettek? Joggal mondhatjuk-e ezt? Hogy véled, mi az egyház társadalomkritikai szerepe?

Amikor Krisztus arról szól, hogy a tanítványoknak a világ világosságává kell lenniük, ez a kép azt feltételezi, hogy a világ még sötétségben van és fényre van szüksége. Milyen területeken szükséges különösképpen Krisztusnak ez a fénye? Hogy lehetne oda valóban fényt árasztani? És mit tegyünk, ha mások nem kívánják e fényt?

A kereszténységnek mely értékeit lehetne ma különösképpen „fénynek és sónak” nevezni?

Véleményed szerint ma milyen magatartásmódok képesek meggyőzni másokat az evangélium igazáról és milyen magatartásmódok keltenek megütközést?

Kiket vagy mely mozgalmakat jellemezhetnél úgy, hogy hatékony „fényt és sót” jelentenek ma a világ számára?

Hogy illik ez a felszólítás: „Úgy világítson a ti világosságtok az emberek előtt, hogy lássák jócselekedeteiteket és dicsőítsék mennyei Atyátokat” Jézus egy másik mondasághoz, melyet Máté egy későbbi fejezetben idéz: „Óvakodjatok attól, hogy igazságokat (vallásosságokat) az emberek elé állítsátok szemlére, így nem nyertek soha jutalmat mennyei Atyátoktól” (Mt 6,1)?

Próbáljátok meg H. Rusche következő mondatát konkrét példákkal értelmezni: „Ha tanítvány van jelen, és valóban tanítvány, a többiek hozzá tudnak igazodni. Világunkban eligazodni pedig annyit jelent: üdvöt, útmutatást, gyógyulást nyerni a sötétségben, kiútatlanságban, az összetört szív számára”.

Módszerül:

Hasonlat-elmélkedés: ma kereszténynek lennem annyi, mint...(vö. 13. old., a formalehetőségek közt részletezve.)

Párhuzamos helyek:

Krisztus mint fény: Iz 9 ígéretére utal: Mt 4,12-17. Jn 8,12-20 és Jn 9 Jézust mint a világ világosságát mutatja be. A János-evangélium bevezetője, Jn 1,1-18 Jézusról, mint fényről beszél. Ugyanígy Jézus nyilvános működésének összefoglalása Jn 12,44-50-ben.

Az ószövetségi Isten-népét az egyiptomi kivonulás után tűzoszlop vezérelte: Kiv 13,17-22.

Pál meghívása kapcsán fényjelenségekről számol be az ApCsel 9,3; 22,5–11; 26,13.
A keresztény élet — átalakulás fénné: Ef 5,8-20; 1 Jn 1,5-7; 2,8.

Ének

Imádság

A jellegzetesen keresztényi (Mt 5,38–48)

Az emberek modellt keresnek az együttélésre: a népek közti békességre, az egyes népeken és a legkisebb egységeken belül is. Meghatározott érintkezési módok alakulnak ki üzletemberek, barátok, házastársak, szülők—gyermek, társadalmi csoportok, a társadalom és a peremcsoportok között.

Személyes megfontolásra:

Házastársammal, gyermekemmel, munkatársammal kapcsolatban azt kívánám magamnak...

Ha megbocsátok, valóban — előítéletek és megalázások nélkül — nyitok-e újra-kezdési lehetőséget mások s a magam számára? Lehetőséget adok-e másoknak is, hogy ráhangolódjanak a békülésre?

Arra a két magatartásmódra vonatkozóan, amely számos formában előfordul az emberek között, állítsuk itt magunk elé Jézus megfogalmazását:

Mt 5,38–48:

³⁸Hallottátok a parancsot: Szemet szemért és fogat fogért. ³⁹Én pedig azt mondom nektek, ne szálljatok szembe a gonosszal. ⁴⁰Aki megüti a jobb arcodat, annak tartsd oda a másikat is. Aki perbe fog, hogy elvegye a ruhádat, annak add oda köntösöd is. ⁴¹S ha valaki egy mérföldnyire kényszerít, menj vele kétannyi-ra. ⁴²Aki kér, annak adj, s attól, aki kölcsönt akar tőled, ne tagadd meg.

⁴³Hallottátok a parancsot: Szeresd embertársadat és gyűlöld ellenségedet. ⁴⁴Én pedig azt mondom nektek, szeressétek ellenségeiteket, és imádkozzatok üldözőitekért. ⁴⁵Így lesztek fiaii mennyei Atyátoknak, aki fölkel a napjára jóra is, gonoszokra is, esőt ad igazaknak is, bűnösöknek is. ⁴⁶Ha csupán azokat szeretitek, akik szeretnek benneteket, mi lesz a jutalmatok? Nem így tesznek a vámosok is? ⁴⁷S ha nem köszöntitek, csak barátaitokat, mi különöset tesztek? Nem így tesznek a pogányok is? ⁴⁸Legyetek hát tökéletesek, amint mennyei Atyátok tökéletes.

Magyarázat:

Szemet szemért, fogat fogért: a megtorlásra való jog (Kiv 21,24) a régebbi társadalomban a jogápolást és az élet védelmét szolgálta.

Az ellenség gyűlölete: bár az Ószövetségben nincs meg pontosan ez a megfogalmazás, de a „sötétség fiaival” való küzdelem (ami Isten és Isten népe ellenségeit

takarja) a zsidóság egyes köreiből Jézus korában szent kötelesség volt pl. a Holt-tengeri szerzetesek körében. Az igaz Isten iránti hit megtartása érdekében, tehát vallásos indokból érezték kötelezve magukat, hogy kiírtsák Isten ellenségeit.

Városok és pogányok: az e szavakkal jelölt csoportok a zsidósághoz tartozóknak tudták magukat. Mivel a zsidóság a városokat törvénynélkülieknek s a pogányokat olyan embereknek tartották, akik nem ismerik Istent, ez a hasonlat azt jelenti: ne legyetek olyanok, mint a törvény nélküli tömeg, mint akik Istent nem ismerik.

Isten tökéletessége: ha valaki helyt akar állni Isten színe előtt, Isten szentségéből és tökéletességéből kell részesednie. Mt 5,48 azért olyan jelentős, mert az embert Isten teremő szeretetének utánzására hatalmazza fel.

Cél:

Próbáld megérteni, hogy a Jézus által rajzolt modell konkrét életedre, embertársaidal való együttélésre alkalmazható lehetőség.

Gondolatok a megbeszéléshez:

Jézus törekvése: a rossz fölülmúlása. Vajon azt gondolod-e, hogy azzal már legyőztük a rosszat, ha senki sem üt vissza? Milyen lenne a politika, a társadalmi élet, és a mindennapok arculata, ha mindenki ehhez az iránymutatáshoz tartaná magát?

Tudsz-e példákat hozni arra, hogy az ellenállásról való lemondás legyőzi a rosszat? Az a családmodell, melyet a mennyei Atya és gyermekei — mint egymás testvérei — alkotnak, alkalmas-e szerinted, hogy az emberek együttélését szabályozza?

Feltétlenül kereszténynek kell-e lennie valakinek ahhoz, hogy ellenségét szeretni tudja?

Milyen következményekkel jár, ha egy gyermeknek azt tanácsolod, hogy konfliktushelyzetben tiltakozzék? Milyen jótanácsokat adhat egy keresztény gyermekeinek konfliktus esetekre?

Jézus „tökéletességet” vár el tanítványaitól. Nézeted szerint milyen tulajdonságokkal kell rendelkeznie valakinek ahhoz, hogy tökéletesnek lehessen nevezni? Mi tartozik Jézus szerint ehhez a keresztény tökéletességhez?

Helyeselni tudod-e Hermann Hessének ezt a mondatát: „Minden idők egyik legmeglepőbb, mégis legegyszerűbb életbölcssége, hogy a legkisebb önzetlen önatadás, részvét vagy szeretetből fakadó tett is gazdagabbá tesz bennünket, míg a tulajdonért, a hatalomért vívott minden fáradozásunk megrabolja erőnket és elszegényít bennünket”?

Párhuzamos helyek:

Róm 12,9-21; 13,8-14; Gal 5,13—6,5

Ének

Imádság

Értékesebb élet (Mt 6,24–34)

Az utóbbi idők társadalmáról folytatott vitákat ezzel a két címszóval lehetne jellemezni: jobb életnévő és jobb alapértékek. Az ember arra törekszik, hogy lényeges igényei — táplálkozás, lakás, munkahely biztonsága, képzés, szabadság — valóra váljanak. Mivel a lehetőségek nem korlátlanok, mindig új intézkedéseket kell hozni, aszerint, milyen értékeket kell konkrétan megvalósítani.

Személyes megfontolásra:

Vannak-e olyan — általam értékesnek ítélt — dolgok, amelyeket az utóbbi időben elhanyagoltam?

Jézus egyik eligazítása mutatja, hogyan lehet helyes döntésre jutni: úgy, ha odafigyelünk a napi tapasztalatokra — még akkor is, ha nem többről, mint csak a madarak és a virágok megfigyeléséről van szó...

Mt 6,24–34:

²⁴Senki sem szolgálhat két úrnak: vagy gyűlöli az egyiket, a másikat pedig szereti, vagy ragaszkodik az egyikhez, a másikat pedig megveti. Nem szolgálhattok az Istennek is, a Mammonnak is.

²⁵Azt mondom ezért nektek: Ne aggódjatok életetek miatt, hogy mit esztek vagy mit isztok, sem testetek miatt, hogy mibe öltöztök. ²⁶Nem több az élet az eledelnél, s a test a ruhánál? Nézzétek az ég madarait! Nem vetnek, nem aratnak, csűrbe sem gyűjtenek: mennyei Atyátok táplálja őket. Nem többet értek ti náluk?

²⁷Ugyan ki toldhatja meg életkorát csak egy könyöknyivel is, ha aggodalmaskodik? ²⁸Hát a ruházat a miatt miért nyugtalankodtok? Nézzétek a mezők liliomait, hogyan nőnek: ²⁹nem fáradoznak, nem szőnek-fonnak, mégis, mondom nektek: még Salamon sem volt dicsősége teljében úgy felöltözve, mint egy ezek közül.

³⁰Ha a mezei virágot, amely ma virít, holnap pedig a kemencébe kerül, így öltözteti az Isten, akkor benneteket, kishitűek, nem sokkal inkább? ³¹Ne aggodalmaskodjatok hát, és ne kérdezzétek: Mit eszünk, mit iszunk? Vagy: mit veszünk fel? ³²Ezeket a pogányok keresik. Mennyei Atyátok tudja, hogy ezekre szükségetek van. ³³Ezért ti elsősorban az Isten országát és annak igazságát keressétek, s ezeket is mind megkapjátok hozzá.

³⁴Ne aggódjatok tehát a holnap miatt, a holnap majd gondoskodik magáról. A mának elég a maga baja.

Magyarázat:

Két úrnak: Jézus abból a tapasztalatból indul ki, hogy egyes dolgok különösen lefoglalják az embert, sőt el is téríthetik Istentől: így a táplálkozás és az öltözködés, egy szóval az élet gondja-baja. A keresztény újra és újra a legkomolyabb döntésre kényszerül.

Isten országa: ez a kifejezés: „Isten uralma” (Máténál gyakran: mennyek országa, mennyország) Isten új világát jelöli, az ideális életfeltételeket, melyeket Isten fog bevezetni; olyan világot, mely Jézus művében már megtapasztalható. Az embernek ezt az Isten által előírányzott világot saját törekvésévé kell tennie. Ez áltál történik, hogy követi ennek az Isten-uralomnak a követelményeit: kiengesztelődés, erőszakról való lemondás, irgalmasság, fellépés a békéért, türelem, ellenségszeretet, Isten akaratának állhatatos keresése.

Isten igazságosságát: Istennek (az Atyának) igazságossága itt azt jelenti: azt tenni, amit Isten követel. Isten uralmának, világának megvannak a maga új „játékszabályai” elsősorban az irgalmasság szabálya. Jézus követőinek ugyanúgy, mint minden embernek (így a pogányoknak is) gondoskodniuk kell a mindennapi életről is, de számukra az új értékrend érvényes.

Nézzétek a madarakat, tanuljatok a liliomoktól: a madarakra és a liliomokra való utalás rácsodálkoztat bennünket arra, hogy vannak olyan lények, amelyek nem gondoskodnak magukról, mégis élnek. A tapasztalat, hogy a virágokról és a madarakról, bár nem „dolgoznak”, gondoskodik valaki, arra kell hogy irányítsa figyelmünket, aki gondot visel rájuk.

Cél:

Fedezz fel újra minden, számodra jelentős értéket, melyet olyan könnyen el tudsz felejteni.

Témák a megbeszéléshez:

Nevezz meg három olyan dolgot, amelyek az életet különösképpen értékesé teszik, és három dolgot, amelyeknek nem szabad hiányozniuk, hogy valakinek az élete sikeres legyen. Ismersz-e ezeknek megfelelő jézusi mondásokat? Sok ember felfedezte, hogyan juthat elmélkedéshez: a pihenés néhány szabadon választott percében elszakadnak a közvetlen gondoktól és a mindennaptól. Mit gondolsz, hogy juthatsz ilyen távolságtartáshoz, felülemelkedéshez?

Aki teljesen belevész valamilyen munkába, sok esetben elveszíti azt a képességét, hogy áttekintése legyen munkája egészéről, feje többé nem „tisztá”. Milyen lehetőségeket látsz arra vonatkozóan, hogy felül tudj emelkedni az idegölő munka egyoldalúsága fölé? Sokan, akik értékteljes élet kialakítására akarnak segíteni — így az evangélium is — hangsúlyozzák a „kis dolgok” figyelembe vételét: a mindennapi tapasztalatokat, virágokat, madarakat, kagylókat. Ha észrevesszük ezeket a kis dolgokat, ez mennyiben vezethet bennünket hitre, bizalomra?

Mivel magyarázod azt a tényt, hogy sok ember vádolja Istent, amiért kegyetlenség fordul elő a természetben és az emberéletben is, míg Jézus a világban tapasztalható harmóniára utal?

Más életérzés él-e azokban, akik bíznak Istenben, mint azokban, akik nem hisznek? Mit mondanál annak, aki azt kérdi: „Ugyan, több jut-e annak az életből, aki hisz?” Hogy értékeled azt a véleményt, hogy Istenben mint Atyában hinni, csak gyermekekhez illik, a felnőtt viszont túlteheti, sőt túl is kell, hogy tegye magát ezen?

Az élet mely területein lehet leginkább észrevenni, hogy ellentét van a mindennapi életről való gondoskodás és Jézus ügyének vállalása között?

Felfogásod szerint mit jelent ez a mondat: „Keressétek először Isten országát és annak igazságát”, a többit mind „megkapjátok ráadásképpen”?

Felment-e a hit a mindennapi életről való gondoskodás terhe alól? Vagy sokkal inkább szabaddá tesz bennünket, hogy még sokoldalúbban alakítsuk életünket? Véleményed szerint mit jelent ez a felfogás (amelyet főleg Szent Pál képvisel): Isten országa „Isten fiainak szabadságát” hozza ajándékul? Hogyan segíthetünk hozzá másokat is, hogy részesedjenek ebből?

Alkalmazható módszer:

Próbáld aszerint értelmezni a Mt 6,24 – 34-et, hogy kimutatod, hogyan felel Jézus – működésével és viselkedésével – az ember nagy életkérdéseire: az éhségre, betegségre, halálra?

Vagy végezz hasonlatelmélkedést: Istennek az emberről való gondoskodása olyan, mint...

Párhuzamos helyek: Lk 12,13–32

Ének

Imádság

Tanulj bizalmat! (Mt 14,22 – 33)

Ha azok az emberek vagy dolgok, akik, amelyek nekünk kedvesek, veszélybe kerülnek, bizonytalanná és tanácstalanná válunk. Nem tudunk már többé közömbösek lenni vagy elfordulni. Gyakran nincs már áttekintésünk. Igaz ez mind az egyéni, mind a közösségi életre. A napi sajtóban sok példát találunk arra vonatkozóan, hogy mennyire bizonytalanná és fenyegetetté vált az élet. A politikai, társadalmi és gazdasági átalakulások félelmet szülnek. Aki a jövőbe tekint, láthatja, mennyi-mennyi probléma vár még megoldásra. A jövő miatti szorongás kihathat saját életünk alakítására is.

Személyes megfontolásra:

Gyakran azzal próbálom legyőzni szorongásomat, hogy...
Vannak-e olyanok, akikben feltétlenül bízom és hiszek?
Mit várok azoktól, akik bíznak bennem?

A szorongás kihívása a keresztény embert is eléri. Sokan kábítószert vagy értelmetlen erőszak latbavetését tekintik az aggodásból kivezető útnak. Pedig a félelmet fölül kell múlnunk, nem menekülhetünk el előle!

A Szentírás egyik története beszámol a tanítványok szorongásáról, s arról, hogyan győzhető le a félelem a hit és a bizalom erejével.

Mt 14,22 – 33:

²²Ezután nyomban szólt a tanítványoknak, szálljanak bárkába, és evezzenek át a túlsó partra, addig ő hazaküldi a népet. ²³Miután hazaküldte, fölment a hegyre, hogy egyedül imádkozzék. Közben besötétedett, s ő ott volt egymagában.

²⁴A bárka már jópár stádiumnyira járt a parttól, hányták-vetették a hullámok, mert ellenszél fújt. ²⁵Éjszaka a negyedik őrváltás idején a víz tükrén elindult feljük. ²⁶Amikor a tanítványok észrevették, hogy a vízen jár, megrémültek. „Kísértet!” – mondták, ²⁷s félelmükben össze-vissza kiabáltak. Jézus azonban megszólította őket: „Bátorság! Én vagyok, ne féljete!” ²⁸Erre Péter így szólt: „Uram, ha te vagy parancsolt meg, hogy odamenjek hozzád a vízen.”

²⁹„Gyere!” – felelte. Péter kilépett a bárkából és elindult Jézus felé a vízen. ³⁰Az erős szél láttára azonban megijedt és amikor merülni kezdett, felkiáltott: ³¹„Uram, ments meg!” Jézus kinyújtotta a kezét és megfogta. ³²„Te kishitű – vonta kérdőre –, miért kételkedtél?” Amikor beszállt a bárkába, a szél nyomban elült. ³³Akik a bárkában voltak, térdre hullottak előtte és megvallották: „Valóban Isten Fia vagy!”

Magyarázat:

Rögtön utána: a csodálatos kenyérszaporítás után.

Jézus vízen jár: Jézus tett csodákat — betegeket gyógyított, démonokat űzött ki. A szentírástudomány vitát folytat arról, hogy az iménti elbeszélés a vízenjárásról történelmi beszámoló-e, vagy tanító jellegű elbeszélés. Tanító elbeszélés nem alkalmaz — mint ahogyan azt talán várnánk — definíciót, mondjuk effélett: „Jézus az Úr, akinek még a tenger is alá van vetve; az ember nyugodtan rábízhatja magát”; definíciók helyett egyszerűen Jézus hatalmáról esik szó. Távolról sem részesítjük előnyben az olyan tanító elbeszéléseket, amelyek külső formájukban ténybeszámolóknak látszanak. — A tengeren-járást vedd össze a zsoltárokkal: Zsolt 18, 17 kk, 36 kk; 69, 2 kk, 15 kk.

„Én vagyok”: Jézus önkinyilatkoztatásában visszacseng az a szó, amellyel az Ószövetségben Isten nyilatkoztatta ki magát, és amellyel megígérte segítségét (vö. Iz 43, 1 — 3, 11). Ezzel a kinyilatkoztatással bátorítja hitre Jézus a tanítványokat.

Isten Fia: a tanítványok, mint a közösség szócsövei, Jézust Isten Fiának vallják. A keresztények átveszik ezt a hitvallást, ami nemcsak hitigazságot jelent számukra, hanem bizalmukat is kifejezi.

Cél:

Tanuld meg, hogyan viseld el szorongató félelmeidet. Különösen akkor tudsz erre eljutni, ha alkalmazod azt a (módszertani) alapszabályt: a szöveg senki másról nem szól annyira, mint az olvasóról és egyéni életkörülményeiről.

A megbeszéléshez:

1. Miért beszélünk oly gyakran a bennünket nyomasztó félelmekről, aggodalmakról? Tudunk-e ellenük tenni valamit?

Hogyan érhetjük el, hogy ismét bizalmat ébresszünk magunkban?

2. Véleményed szerint mit jelentenek ebben a szövegben az idő- és helymeghatározó adatok?

Miért tartják a tanítványok Jézust már-már kísértetnek? Érthetetlen módon nem ismerik fel, pedig együtt éltek vele. Milyen helyzetekben ismétlődik ez meg ma?

Az apostolokat veszélyeztetik a hullámok. Véleményed szerint főként milyen veszélyek teszik nyugtalanná a mai embereket, keresztényeket? Milyen választ ad az élet értelméről valló keresztény örömhír arra a veszélyeztetettségre, amelyet a háború és a környezetszennyeződés jelent a mai ember számára?

A történet szerint a kishitűség azt jelenti: hamis irányba nézel, engedsz a szorongásnak, nem látod mi az, ami megment. Hinni annyit jelent: ha Krisztusra tekintesz, megmenekülsz. Hogyan magyaráznád meg egy nem-kereszténynek, hogy Krisztus miért a reménység alapja a keresztények számára?

Alkalmazható módszer:

A történet melyik mondatát tartod legfontosabbnak és legidőszzerűbbnek? Indokold meg véleményedet.

Párhuzamos szövegek:

Az árvíz fenyegető hatalmából való megmenekülésről az Ószövetség többhelyütt is tudósít:

Noé és családja megmenekül az özönvízből (Ter 6-9). Ez a megmenekülés a keresztény kereszteselés előképe (1Pét 3,20-22). A Vörös-tengeren való átkelés az izraelita nép számára a megváltás és megmenekülés foglalatává vált (Kiv 14-15).

Jónás könyve arról szól, hogy a prófétát, aki nem akarta Isten irgalmát hirdetni Ninivében, elnyeli a tengeri szörny, de aztán mégis megmenekül.

Ének

Imádság

(Zsolt 131, 22, 38, 42, 51: kérő zsoltárok; Zsolt 16 és 23: bizalom-zsoltárok.)

A főparancs (Mt 22,34–40)

Mindennap döntünk, tudatosan vagy tudat alatt, többször is, kik vagy mik a legfontosabbak számunkra, mit avatunk életünk legdöntőbb ügyévé. Sokféle motívum indíthat minket erre: haszonvágy, rokonszenv, hálaérzet.

Személyes megfontolásra:

Kire vagy mire fordítottam az utóbbi időben több gondot és figyelmet?

Megkérdezték Jézust, melyik a legfontosabb parancs.

Mt 22,34–40:

³⁴Amikor a farizeusok értesültek róla, hogy a szadduceusokat is elhallgattatta, köréje gyűltek. ³⁵Hogy próbára tegye, az egyik törvénytudó kérdéssel fordult hozzá: ³⁶„Mester, melyik a főparancs a törvényben?” ³⁷Jézus azt felelte: „Szeresd Uradat, Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből és teljes elmédből. ³⁸Ez a legnagyobb, az első parancs. ³⁹A második hasonló hozzá: Szeresd embertársadat, mint saját magadat. ⁴⁰Ezen a két parancson alapszik az egész törvény és a próféták.”

Magyarázat:

Hogy próbára tegyék: a Jézus és ellenfelei közt zajló tanításbeli viták során a korabeli álláspontok kristályosodtak ki egymással szemben (vö. Mt 22,15-46). A zsidóság képviselői ismerik az Isten- és a felebaráti szeretetet mint legfőbb parancsot, de csak Jézus mutatja ezt be a maga személyes döntést feltételező radikalitásában.

Farizeusok: a Jézus-korabeli zsidóság egyik csoportja, amely a törvény előírásainak pontos betartásával tűnt ki. Így nagyonis érdekelték voltak a kérdésben, miben foglалható össze röviden a törvény.

Szadduceusok: másik Jézus-korabeli csoport, amely csak az írott törvényt ismerte el; nagypolgári, nemzeti-liberális pártot alkottak (K. Schubert). Tagadták a holtak fel-támadását. Éppen ebben a kérdésben hallgattatta el őket Jézus (Mt 22,23-33).

Törvénytudó: (inkább írástudóknak szokták őket nevezni): az egyes csoportoknak megvoltak a szakemberei is, akik jártasak voltak a törvény kérdéseiben. Aki a törvényismeretben meghatározott kiképzést kapott, azt rabbivá avatták és kötelező érvénnyel értelmezhetette a törvényt.

A törvény és a próféták: ez a kifejezés az Ószövetség iratait jelölte. A sok-sok előírás

mind az isten- és az emberszeretetben kapja meg tulajdonképpeni értelmét. *Az önszeretet*, mint a társsszeretet mértéke: „Amit akartok, hogy veletek tegyenek az emberek, ti is tegyétek velük. Ez a törvény és a próféták” (Mt 7,12).

Cél:

Az istenszeretet és a felebarát iránti szeretetet mint a keresztény élet középpontját szemlélni.

A megbeszélést így kezdhethjük:

Az emberek közti szeretet egyszerre ajándék és feladat. Még az első pillanatra fellobbanó szeretetet is tovább kell fejleszteni. A filozófus Erich Fromm szerint a szeretet művészetéhez ez tartozik hozzá: fegyelem, összpontosítás, türelem, készség arra, hogy meghallgassam a másikat. Mennyire érvényesek ezek az irányelvek az istenszeretetre vonatkozóan?

Sorold fel olyasvalaki néhány sajátosságát és magatartási normáját, akiről feltételezhető, hogy szereti Istent!

Meglátásod szerint milyennek kellene lennie az istentiszteletnek és az imádságnak, hogy segítséget jelentsen az emberek szeretetében?

Sokszor hallható az a nézet, hogy Istent nem a templomban (az istentisztelet vagy az ima házában), hanem a Jerikóba vívő úton (azaz a szükségét szenvedőkkel való találkozásban) kell keresni és lehet is megtalálni. Hogy vélekedsz erről?

Ebben az összefüggésben Jézus nem indokolja, miért kell szeretnünk Istent és a felebarátot. Milyen megalapozás igazolható Jézus örömhíre alapján? Jézus üzenetében az Istenre és az embertársra irányuló szeretet minden magatartásmód alapja. Szerinted milyen magatartásformákat lehetne a modern társadalmon belüli együttélés és a személyes döntések aljaként jellemezni?

Módszerek:

Metafóra-elmélkedés:

Istent szeretni olyan, mint... Az embertársakat szeretni olyan, mint...

Párhuzamos helyek:

A hitvallás, amelyet a jámbor izraeliták mindennap elmondanak, s amelyre Jézus hivatkozik (Mk 12,28-34 szerint), a főparancs összefoglalása (MTörv 6,4 kk).

Néhány értelmezési lehetőséget nyújt a főparancshoz ennek a történetnek többi, párhuzamos összefoglalása: Mk 12, 28-34; Lk 10, 25-37; Róm 13, 8-14; Gal 5, 13–6,10.

Ének

Imádság

(Felajánlási imádságok)

Mit jelent a testvériség gyakorlatilag? (Mt 25,31-46)

Ma nagyon sok ember éli át a testvériség élményét és az embertársakkal való szolidaritás érzését. Korunk emberének egyik jellemzője ez. Mind világosabban ismerjük fel, tulajdonképpen milyen kicsi a világ, mily szorosan összefűzi az embereket a modern technika, s mily halálos veszedelmet jelentenek a gyűlölet és a diszkrimináció.

Személyes megfontolásra:

Kik azok, akiknek sorsa az utóbbi időben közelebbről érintett?
Mit teszek értük?
Az emberek mely csoportjával érzem magam „szolidárisnak”?

Jézus üzenetében a testvériség nagyon konkrét értelmű: vegyem észre annak gondját, baját, akivel éppen találkozom.

Mt 25,31 – 46:

³¹Amikor eljön dicsőségében az Emberfia minden angyalával, helyet foglal fontos trónján. ³²Elébe gyűlnek mind a nemzetek, ő pedig külön választja őket egymástól, ahogy a pásztor különválasztja a juhokat a kosoktól. ³³A juhokat jobbjára állítja, a kosokat pedig baljára. ³⁴Aztán így szól a király a jobbán állókhoz: Gyertek, Atyám áldottai, vegyétek birtokba a világ kezdetétől nektek készített országot! ³⁵Éhes voltam és adtatok ennem. Szomjas voltam és adtatok innom. Idegen voltam és befogadtatok. ³⁶Nem volt ruhám és felruháztatok. Beteg voltam és meglátogattatok. Börtönben voltam és felke-restetek. ³⁷Erre megkérdezik az igazak: Uram, mikor láttunk éhesen, hogy enned adtunk volna, vagy szomjasan, hogy innod adtunk volna? ³⁸Mikor láttunk idegenként, hogy befogadtunk volna? ³⁹Mikor láttunk betegen vagy börtönben, hogy meglátogattunk volna? ⁴⁰A király így felel: Bizony mondom nektek, amit e legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettétek. ⁴¹Ezután a balján állókhoz így szól: Távozzatok színem elöl, ti átkozottak, az örök tűzre, amely a sátánnak és angyalainak készült. ⁴²Mert éhes voltam s nem adtatok ennem. Szomjas voltam s nem adtatok innom. ⁴³Idegen voltam s nem fogadtatok be. Nem volt ruhám s nem ruháztatok fel. Beteg és fogoly voltam s nem jöttetek el meglátogatni. ⁴⁴Ekkor ezek is megkérdezik: Uram, mikor láttunk éhesen vagy szomjasan, idegenként vagy ruhátlanul, betegen vagy börtönben, s nem voltunk szolgálatodra? ⁴⁵Erre majd ezt feleli: Bizony mondom nektek, amit a legkisebbek valamelyikével nem tettetek, velem nem tettétek. ⁴⁶Ezek örök büntetésre mennek, az igazak meg örök életre.

Magyarázat:

Emberfia: ezzel az önmegjelöléssel Jézus Dániel könyvének gondolatát idézi föl: Isten népe az őt szorongató pogánysággal való küzdelem s az üldöztetés időszakában azt reméli, hogy Istennél talál majd megmentésre. Az Emberfia itt Isten népét jelöli. Mikor Jézus ezt a jelzőt önmagára alkalmazza, a kifejezés egyszerre jelenti bírói felségjogát és azt, hogy mint szenvedő, vállalja életének megalázottságát.

Ítélet: a hitvallás mondata: „ismét eljön, ítélni élőket és holtakat”, azt jelenti: nemcsak az egyes ember felelős Isten előtt, hanem az egész világ Krisztusnak, mint bírónak van alávetve.

Juhokat és kosokat: (vagy más fordítás szerint bakokat) nehéz megmondani, hogy a juhok és kosok közt tett megkülönböztetésnek mi a tulajdonképpeni értelme a „nyáj” szempontjából. Az ítélet leírásában mindenestre a jók és a gonoszok különválasztását fejezi ki.

Atyám áldottai: Jézus üzenete elfogulatlanul beszél a jutalomról, mellyel Isten elégtételt szolgáltat; egyidejűleg hangsúlyozza, hogy minden, amit csak kap az ember, Isten adománya és „áldása”.

Vegyétek birtokba az országot: az ószövetségi szóhasználatához híven az ország úgy szerepel, mint Isten fiainak szánt föld (vö. a Mt 5,3-12-höz fűzött magyarázatokat és vö. Róm 8,14-17). Ez a föld öröktől fogva készen állt Istennél.

Mikor láttunk éhesnek...?: csak a bíró tárja föl, ki kinek is szolgált akkor, amikor megsegített valakit. A segítség nem számításból történt.

Örök büntetés, örökélet: a szükséglet szenvedővel szemben tanúsított magatartás komolyságát az is hangsúlyozza, hogy itt végleg döntünk életről-halálról. Az örökélet az Isten lakomáján és földjéből való részesedést jelent.

Cél:

Tisztán látni, melyek a konkrét feladatok a rászoruló emberekkel szemben.

A megbeszéléshez:

Valamikor ennek a bibliai szövegnek az alapján állították össze az „irgalmasság testi és lelki cselekedeteinek” listáját, melyet az idősebbek még a katekizmusból hoztak magukkal. Így szól:

éhezőknek ételt adni
szomjazóknak italt adni
ruhátlanokat felruházni
idegeneket befogadni
fogyokat kiszabadítani
betegeket meglátogatni
halottakat eltemetni

bűnösöket megfeddni
tudatlanokat tanítani
kétkedőknek jótanácsot adni
szomorúakat megvigasztalni
igazságtalanságot türelmesen elviselni
ellenünk vétőknek jószívvel megbocsátani
élőkért-holtakért imádkozni Istenhez.

Ezek közül melyik „cselekedet” tűnik számodra ma különösen jelentősnek?

Az irgalmasság milyen formáját fűznéd még a felsoroltakhoz?

Helyes-e, ha az irgalmasság tettei közé soroljuk a jogsértés türelmes elviselését vagy a megbocsátást? Ismersz-e olyanokat (a történelemből vagy környezetedből), akik Jézusnak ezeket vagy más hasonló elvárásait rendkívüli fokon meg is valósították? Miben különbözik a szociális erő kifejtés a keresztény felebaráti szeretettől?

Az inséggel sokféle formában találkozunk. Közvetlen hatókörünkben kik azok, akik segítségünkre szorulnak? A fejlődés elősegítését úgy tekinthetjük ma, mint a testvériség parancsának mai megjelenési formáját. Az egyes ember mivel tud ehhez hozzájárulni?

Az államok mindinkább kiépítik szociális létesítményeiket. Milyen feladatok maradnak mégis az egyházaknak és az egyes keresztényeknek?

A hallott bibliai történet szerint mindkét csoport látja a szükséghelyzetet, de nem tudják, hogy a legszegényebbekben maga Jézus találkozik velük. Nehéz felismerni az Urat. Milyen motívumok alapján segítenek egyesek embertársaiknak és miért nem hajlanak mások a segítséget szenvedőkhöz?

Párhuzamos hely: Lk 10,25–37

Ének

Imádság

Megbízás és ígéret (Mt 28,16–20)

Gyakran kényszerülünk döntésre akkor is, ha nem látjuk át a problémát a maga teljességében. Ilyenkor mások vagy magunk elvi álláspontjára, alapvető tapasztalataira támaszkodunk, valakinek a tanácsára vagy nekünk tett ígéretére hagyatkozunk.

Személyes megfontolásra:

Milyen indokok alapján adok egyesek tanácsára többet, mint másokéra?

Jézus arra az időre, amikor már földi-testi jelenlétével nem fog tudni tanítványaiba bátorságot és biztonságérzetet önteni, búcsúbeszédében kinyilatkoztatást, megbízást és ígéretet ad nekik.

Mt 28,16–20:

¹⁶A tizenegy tanítvány elment Galileába, arra a hegyre, ahova Jézus rendelte őket. ¹⁷Amint meglátták leborultak előtte, bár előbb néhányan kételkedtek. ¹⁸Jézus odalépett hozzájuk és így szólt: „Én kaptam minden hatalmat égen és földön. ¹⁹Menjetek tehát, tegyétek tanítványommá mind a népeket! Kereszteljétek meg őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevében, ²⁰és tanítsátok meg őket mindannak a megtartására, amit parancsoltam nektek. S én veletek vagyok mindennap, a világ végéig.

Magyarázat:

A feltámadott megjelenései: Máté szerint a feltámadott nem Jeruzsálemben, a szent városban mutatkozik apostolai előtt, hanem Galileában, ahol tevékenységét kezdte. *A hegy:* Máténál többiben is a kinyilatkoztatás és kiképzés helye (Mt 5,1; 14,23; 15,29; 17,1; 24,3).

Egyesek kételkedtek: Jézus a kishitűsége megbízással és ígéretadással felel.

Minden hatalom égen és földön: a keresztény közösség azt vallja, hogy a Feltámadott az egész világ Ura lett (vö. Fil 2,9). Máté számára Jézusnak e szava foglalja össze teljhatalmát, melyet egész működésével kinyilatkoztatott (Mt 7,28; 8,26; 10,1).

Tegyétek tanítványommá: minden keresztényre érvényes felszólítás, hogy – ugyanúgy, mint az első tanítványok (azaz „iskolások”) – az egyetlen Tanító, Krisztus „iskolájában” maradjanak.

Keresztelési parancs: az ígéhirdetés „abba avatja be a megkeresztelendőt, hogy Jézus életében, működésében és feltámadásában Isten Jézus Atyjaként nyilatkoztatja ki önmagát, Jézus valóban Isten Fia és a megkeresztelt megkapja az első szövetségben megígért Szentlelket” (J. Kremer). A keresztelési formula szószerint a Máté-evangélium korabeli szóhasználatot adja vissza.

Mindazt, amit parancsoltam: Máté különösen nagy súlyt helyez művében mindannak megcselekvésére és követésére, amit Jézus mondott (vö. Hegyibeszéd).

„Én veletek vagyok”: Jézus megígéri hatékony mellettünk-létét. Amint az első szövetségben Isten kísérté népét, „vele volt” (vö. 2Krón 36,23; Mt 1,23 és 18,20), úgy Isten újszövetségi népét, az egyházat is vezeti útján Jézus.

Cél:

Számot adni a keresztény lét értelméről és feladatáról s „a reménységről, amely eltölt bennünket” (vö. 1Pt 3,15).

Témák a megbeszéléshez:

Máshitűekkel való találkozásaink során átéljük, hogy a nem keresztények is törekednek a jóra. Milyen indokokat tudsz felsorakoztatni, amelyek meggyőznek arról, hogy ma is érdemes kereszténnyé lenni?

Mit jelent az, hogy „tanítvánnyá teszünk” olyanokat, akik még nem keresztények, és a keresztény üzenetet visszük el nekik? Milyen magatartást kell a hívő közösségnek tanúsítania olyanokkal szemben, akik kételkednek, akik nem fogadnak el minden hitigazságot, vagy akik csak keresztelest, esketést, temetést esetén veszik igénybe az egyház szolgálatait?

Az egyházi statisztikák arról számolnak be, hogy terjed és mélyül el a hit számos olyan országban, ahol hátrányos helyzetben van az egyház, másutt viszont csöndes visszaesés tapasztalható. Hogyan kell értékelnünk az efféle statisztikákat, ha hiszünk Jézus ígéletében?

Milyen helyzetekben tapasztalhatjuk meg, mai keresztények, Jézus ígéletét, hogy jelen lesz életünkben és hatalma megvéd minket?

Miért nehéz Jézus rejtett jelenlétében hinnünk?

Módszerek:

Mivel növekszik azoknak a szülőknek a száma, akik nem viszik el keresztelestni gyermeküket, érdemes hívő keresztényeknek is elgondolkodniuk a gyermekkeresztség kérdéséről. Meg lehet ezt tenni pl. a keresztelest szertartás szövegei alapján, vagy olyan megbeszélésen, melyen sorbavesszük a gyermekkeresztelestől kialakult nézeteket.

Milyen indokokat lehetne felhozni a következő állásfoglalások alátámasztására:

A szülők sokféleképp döntenek gyermekük sorsa felől (pl. arra vonatkozólag, hogy milyen kiképzést kapjon). Dönthetnek arról is, milyen hitben nőjön föl a gyermek.

Ne kereszteljünk meg kisgyermeket — döntsenek később ők maguk!

Ne kereszteljünk gyermekeket, ha nincs meg a lehetőség, hogy hívő környezetben nőhetnek fel. A keresztség inkább ajándék, mint köteletség.

A gyermek megkereszteltetése kötelezettség a szülők és a keresztény közösség számára.

Párhuzamos helyek:

Isten jelenlétét és védelmét ígéri meg: Iz 40,1-11; Jn 16; Jel 21.

Ének

Imádság (Hála a Szentháromság Egyistennek a keresztségért.)

A kiadó utószava

Az előző évben adtuk ki szerzőnk munkafüzetét a Lukács-evangéliumhoz. A kedvező fogadtatástól felbátorodva most a liturgikus „A” évre való tekintettel a Máté-evangéliumhoz írt munkafüzetet adjuk olvasóink kezébe.

Új olvasóink számára megismételjük, amit lelkipásztori szempontból írtunk e sorozat szerepéről: „Az ilyen munkafüzetek célja, hogy ki-ki gyakorlatban elsajátíthassa a bibliai beszélgetések módszerét. Úgy tűnik, hogy akik ily módon közösen megpróbálkoztak egy-egy szentírási szakasz mélyebb értelmének boncolgatásával, főként pedig az élettel való kapcsolat megteremtésével, a gyakorlati alkalmazással, egy-két ilyen sorozat során tapasztalatokat gyűjthetnek és készséget nyerhetnek arra, hogy segédfüzetek „mankói” nélkül is gyümölcsöző bibliai beszélgetéseket folytathassanak...

Természetesen szó sincs arról, hogy egy-egy bibliaóra minden résztvevőjének kezében legyen egy ilyen munkafüzet. Elegendő, ha a megbeszélés vezetőjének, és egy, legfőljebb két résztvevőnek van birtokában. A többiek csak a kitűzött szakaszt olvassák el előzőleg, és készüljenek fel önállóan a bibliaóra. Ha a vezető biztosítja a módszeres keretet, és egy-két — lehetőleg mindig más — résztvevő tájékozottabb mint a társai, a többit bízzuk a Lélek ihletésére.

Ez alkalommal is kedves kötelességünk, hogy hálás köszönetünket fejezzük ki az Österreichisches Katholisches Bibelwerk igazgatójának, *dr. Norbert Höslinger* ágostonrendi kanonoknak a kiadói jogok, valamint a sorozat címlapterve nagylelkű átengedéséért.

Adja Isten, hogy e munkafüzetünk, majd az ezt követők segítségével minél többen jussanak közelebb a Szentírás mélyebb megértéséhez és annak életté válásához.

A KIADÓ

KIADVÁNYAINK AUSZTRIÁBAN KAPHATÓK:

Herder u. Co. A-1010 Wien I., Wollzeile 33.

Magyar Könyvüzlet (Libro-Disco) A-1010 Wien I., Domgasse 8.

KÜLFÖLDIEK BÁRMELYIK KÖNYVKERESKEDÉSSEN

megrendelhetik főbizományosunk címének megadásával:

Auslieferung HEROLD, A-1081 Wien, Postfach 321.

(Hazulról megrendeléseket nem teljesíthet!)

RENDELÉSI CÍM PLÉBÁNIÁK, LELKÉSZEK RÉSZÉRE:

Verlag OMC, A-1090 Wien, Boltzmanngasse 14.

Mi e munkafüzet célja?

Elsősorban *indításokat* akar nyújtani a Máté-evangélium olvasása során folytatandó szentírási beszélgetésekhez. Máté evangéliuma tudvalevőleg Jézus jóságának és emberszeretetének evangéliuma.

Kísérőnk is kíván lenni a liturgikus A év folyamán, amelyben az egyház Máté evangéliumából olvastatja a vasárnapi szakaszokat.

Alkalmasan felhasználható az egyházközségekben, bibliaórán, családi körben, valamint bármely közösségben, amely a Szentírással foglalkozik.

Válogatásunk a Máté-evangéliumból egy-egy bibliaóra számára a következő részekre tagozódik: a *Bevezető* kapcsolatot létesít mindennapi tapasztalatainkkal. A *magyarázatok* a nehezebb kifejezések, elnevezések megértetését szolgálják. A *beszélgetések* elindítását néhány kérdés felvetése segíti elő. Ezt követi bizonyos gyakorlati *módszerek* ajánlása. A *párhuzamos helyek* feltüntetése alkalmat nyújt az egy-egy témához kapcsolódó Szentírás-olvasáshoz.